

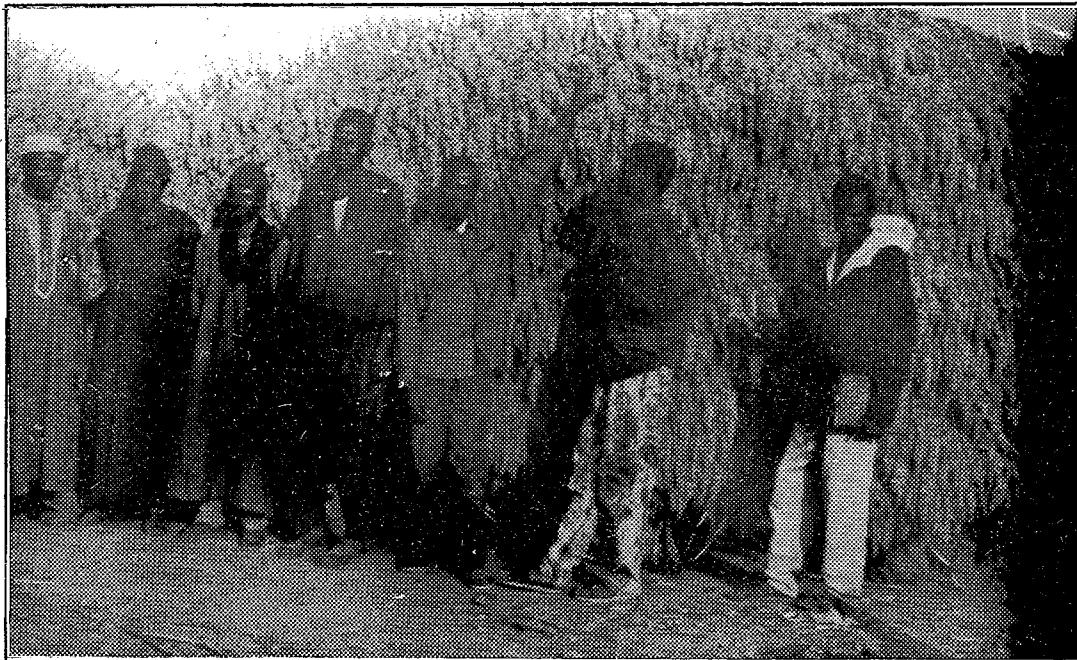
Boko 104nan
1994 SAN KALO NAANINAN

Jekabaara

Jamana Cikela cemal n'a musoman kumanafisoben

Faamuya Yiriwaton

AN KA SENEFENW SI CAYA, N'O KERA AN KA SORO BE YIRIWA

Dakun w

- Le 2 : Musow jayoro MAKOCI kono
- Le 3 : Dugu kelen musow be se ka ke MAKOCI ka musow kolosilen ye cogodi ?
- Le 4 : Bamananya te kolankolon ye.
- Le 5 : Anka finisene don barikala.
- Le 7 : Tizanakaw kasangaciseben
- Le 8 : Sirasene lahalia Mali kono
- Le 9 : Masala bolo
- Le 10 : Nedan kura
- Le 11 : Seko ni donko kene
- Le 12 : Dine n'a taabolow.

Kalo laadilikan

Benbalisolabanyentomoya gansan, ye. An ka ben kola, ka don da kelen fe ani ka bo da kelen fe. An k'a don ko jamanadenya numanya te dowere ye kewale ko. Yeko be foko bo. Maa mana min ke o de be k'i jamu ye. An ka ben ko la k'an ka jamana jo. An ka sininatige ko numan b'o doren de la.

Tumani Yalam Sidibe

"Daniya numan ni Kumamugu in si te jamana nafa, fo kelen : WALEYA" (Abdulayi Bari)

Musow jeyoře MAKOCI kono

Jamana si te se ka yiriwa kasoro a musow ma bɔ nogo la

Muso te bolokofefen ye. Muso ye fənba ye. Muso nɔgɔn te yere ka masoro, dijne natige ko o ko, ni musot'a la, o ko te sira soro. O ko te diya. Dijne kono, yiriwa te ce kelen kunko ye. Ce ni muso bɛe de yirlwalen bɛe jamana diya; ka barika don a ka sinina. Nintjew faamuyara MAKOCI nɛmaaw fɛ, o de kanma musow ka yiriwa baarabolo dɔ bɛ sen kan a ka cikemara duuru kelen-kelen bɛe kono. San, Fana, Sikaso, Buguni, Kucala. A baarabolo in nɛmɔgɔda bɛ Kucala de (PROFEDI). PROFEDI, o yere bolenkoyen, musow yere danma ka kafo baarabolo bɛ sen kan yɔrɔ caman wɛre. A ka c'a la, o nɔgɔn-kafo-baarabolo bɛ soro dugumisew kono-musow ni nɔgɔn ce cogo min, a bɛ soro dugubaw kono-musow ce o cogo

kelen na. Kabi 1994 san kalo fɔlɔ la, anbalimamuso madamu Sise sugandira MAKOCI nɛmaaw fɛ ka a ke Maraw bɛe lajelen kono-musow ka baarabolow kɔlɔsibaa ye. Oye hɛrɛko ye min b'a jira an na ko MAKOCI t'a kunfɛ cikeduguw ka nɛtaasiraw bɔli la. O ye nimisiwasakoba ye ka masoro a ka kan ka ke misali ye, sene yiriwa baaradaw bɛe kelen-kelen bɛ min sifile. Yali kabi bi ma se an ka maakorɔbaw t'a fo wa ko: du jobere ye ce ye, nk'a sinsinbere yemusoye? Okuma tjinɛ bɛ kene kan. Sini maakorɔba ye bi denmissen de ye. Den dun ka kene ya an'a ladoncogo numan ye muso de ye. Okoson, an bɛ se k'a fo ko: ni bidenmisen ma ladon ka ne, a tɛna ke foyi ye ni sini maakorɔba lankolon te. I n'a fo an y'a fo k'a bogorɔdɔn

cogo min. Jekabaara bɔkocaman kono, dijne koba o koba, n'i ma muso soro o jujon na, i b'a sɔrq a cemance la walim'a laban. Waati ma bɔ waati la o la ; siya ma bɔ siya la o la, awa jamana yere ma bɔ jamana na o la. O kanma, an ka cikelaw fana ka kan ka MAKOCI demen an musow n'an balimamusow an'an sigiŋgɔn musow. bɛe ka yiriwalisira lajeyali la. O sira lakika folodun te se ka ke dɔwɛre ye kalan kɔ. N'a bɛ fo ko ce kalanbali ta ye nimisa gansan ye a yere ma dinreso in kono, an k'a dɔn komuso kalanbali bilama ye galoye sigida kono; duw kono; jamana kono. N'i y'a men an ka denw ladon ani k'u furake an ka "najinindun" dijne waati in kono, kalan de b'o sabati de. Folɔ, den bɛe ni barika tun bɛ bange ka masoro u bangebaaw tun te dɔwɛre dɔn balofenyetodengirin ni nsiribuluna kɔ, timiyalan wɛre tun te na min na jɛgebuti ni sunbala ani datu kɔ. Bi dun, yelema donna o la. Najinin ye gadonmuso bɛe sutara ka soro ka suman barika ban. K'a bɔne sankorɔta. O koson an bɛ se k'a fo ko du kɔnɔmɔgɔw ka kene ya bɛ muso de bolo bi. Ka temen waati temennen bɛe kan ! An ka duguyiriwatɔnw, aw ye fanga don musow yiriwali la, kalan siratge la. Nɔntɛ yiriwa bɛ laban nagasi la de !

Tumani Yalam Sidibe

1994 san kalo naaninan

Dugu kelen musow bε se ka kε MAKOCI ka musow kolɔsilən ye cogo min netaa siraw fε

Jekabaara boko temennen dō kono, an da sera musow ka netaasira bolofara bangecogo ma MAKOCI kono; ani bolofara in ka naniyaw. Nin boko in kono, an da bəna se walew ma, minnu b'a to dugu kelen musow n'an ka Jekabaara bε temen sira kelenw fε. Baara nɔgɔnya bε don anwni nɔgɔn ce cogo min.

Wale bε damine dugu kelen musow kanjaniya ta kan ka nesin netaa baaraw ma, bən ani baaraketɔgɔnya kono. A mana kε cogo o cogo fo dugumɔgɔw ka ben, ka je ka ke kulu ye walasa ka feerew nini u ka geleyaw la. N'a bora sira o sira fε naniya bε se ka bange cogo fila la. Olu cogo fila filo nin ye:

Fɔlɔ: A bε se ka ke dugu kelen musow bε kolɔsili kε dugu wεrela minnu ni MAKOCI ka musow ka netaa bolofara ka walew ye taanɔgɔnw ye, wali k'u la kodɔn. O wale ninnu bε se k'u nimisiwasa, o la u yεrew b'u hakilinanw kε nɔgɔn kan k'u b'o baara yelen dɔw waleya u ka dugu kono, wali u ka jekulu kono. I n'a fo: u ye nɔgɔ do ye u kεrefe dugu dɔla min sigira sen kan MAKOCI fε; wa u yεre b'a fε ka nago dilan u ka dugu la.

O mana kε, u bε wuli k'u nesin MAKOCI ka lasigiden ma min b'u ka yoro la, o bε se ka ke kafoyiriwatɔn kuntigi ye walima cikəlaminibofora kuntigi. O b'a sɔrɔ u ni dugu nɛmɔgɔw benn'a la, hεre ni nɔgɔn faamuya kono.

Filanen: MAKOCI ka lasigiden ka kolɔsiliw kono, a bε se k'a ye ko nin baara masina mana kε dugu in kono, a bε se ka lafiya walima ka dɔfara u ka sɔrɔ kan.

O siratege la, a b'o dajira dugumɔgɔw la (ce ani muso). A mana kε a cogo fila fən o fən ye, MAKOCI ka lasigiden bε tɔnsigi ke dugu kono, min senfε a bε kunnafoni di dugumɔgɔw ma MAKOCI ka musow ka netaa bolofara kan. Baarabolo i sigikun an'a nesinnen don wale minnu ma, da bε

Musow ka yiriwakow man kan ka ke bolokɔfeko ye, n'an b'a fε ka bo nɔgɔ la

se o dɔw ma.

Nk'otɔnsigiti ajirako dugusugandira ka ban.

Nin tɔnsigi mana ban, dugu "dɔnni" walima "faamuyali" baaraw bε damine. Nafa jumen b'o la? A kun ye mun ye? A bε ke cogodi? An da bəna se olu ma.

Dugu dɔnni wali a faamuyali kun ye ka cew ni musow dɔn k'u ka baaracogow n'u ka kow temensiraw dɔn; bawo kulu bε n'a ka geleyaw don. Ka geleya bε lajelen dɔn k'u bila kεne kan. N'an ye misali ta an bε se k'a fo ko dugumusokɔrobaw ni npogotigw kagelyawtε kelenye, ukundonniw tε kelen ye. Musobulanninw ni musokɔrobaw fana taw tε kelen ye o cogo la. Dugu faamuyali kun ye ka dugumusokuluw dɔn an'uka geleyaw, walasa demensira fana ka dɔn min bε ke demensira numan ye.

Dugu dɔnni baara bε ke MAKOCI ka cikə lasigidenw fε tile fila kono fo ka taa se tile saba ma. O tile danmado kono u bε masala ni dugunɛmɔgɔw ye, (ce ani muso), musow denminsenw ye dugu kono. U ni dugumɔgɔw bε yaala

dugu kono, ka dugu ja misali ta. O baara ninnu bε kuncε ni kunnafoni tælenw sənsənni ye, k'u ke kunnafoni jɔnjɔnba kuluw ye. O kunnafonikuluw bε lase dugumɔgɔw ma walasa u ka faamuyali ke o walew kan.

Dugu ni kuluw ka geleyabaw bε bo ka bila kεne kan.

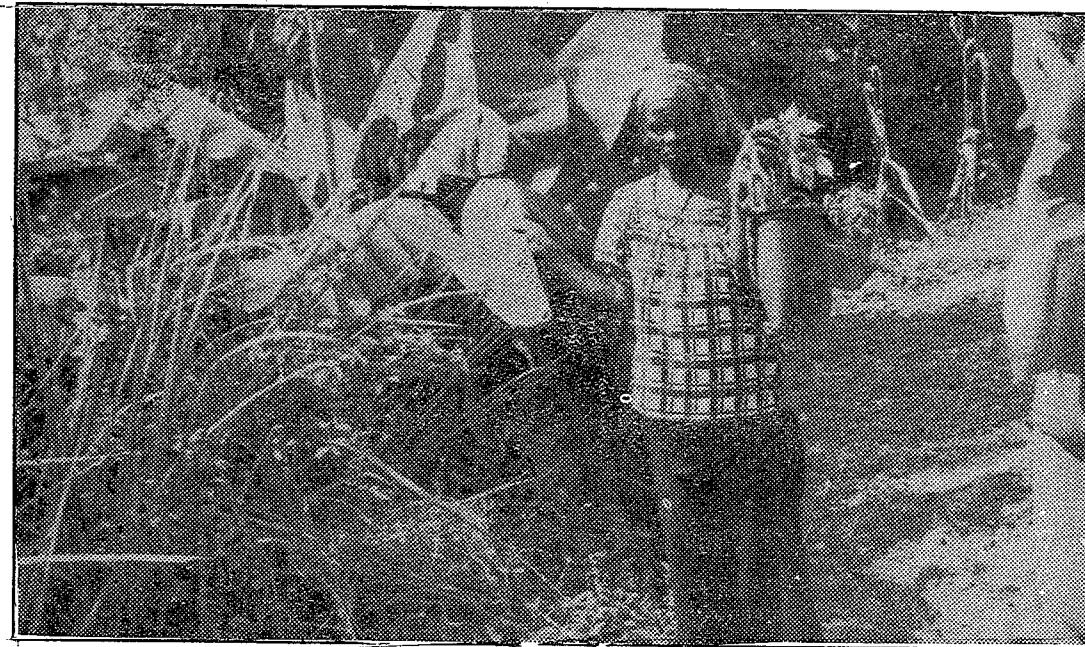
Demen bε ta ka nesin geleya kelen kelen bε ma. N'o banna musow ka netaa sabati bolofara seko, n'a kuntilenna be dajira jama na. O la ni geleya minnu kεleli b'a ka baara taabolowla, o bεfɔ; nka n'a t'a la ofana be fo ka pereperelatige.

Dugu dɔnni mana bo yen, dugu musowlabenni bε damine. Abε damine ni tɔnsigi ye, min senfε dugumusow b'u hakili jakabɔ u ka geleya kelen kelen kan, walasa ka furaw sɔrɔ u kelen kelenna na. Geleyaw fana bε sənsən fo kana geleya fɔlɔw bo k'u jo. N'o banna walew walima baaraketaw bε boloda. Nka dugumusow bε laben sigi sen kan, walasa u ni MAKOCI ka demenbolo bε seka feerɛsɔrɔ geleyaw la, ni wale ketaw ye.

Dugumusow de b'a fo u bëna baara bolodalen ninnu kë cogo min. An b'a to an hakili la ko n'an ye baara o baara waleyali damine f'an ka labenw kë minnu b'a to an yere dugumogowbëna se ka baara nin sinsin cogo min na ni demen banna waati min na. Bawo fosi banbali te. O sababu koson fo musow ka kë waletigw ye, olu yere ka kë wale nefe, ka laben ka ne.

Boko nata dòw la an da bëna se walew ma minnu bë boli musow ka netaa siraw kan : musow bë se k'u laben cogo min, k'u yere ka netaa baaraw minne bolo fila la ni barika ye, ani MAKOCI ka musow ka netaa sabatili bolofara joyoro ye min ye nin bee la kalanko ta siraw fe.

Yusuf Jime Sidibe,
Kucala kalanfa filan

Musow dun te yiriwa n'u ma bila a sira kan

Bamananya te kolankolon ye

Laturu dacogo

I n'a fo a fora Jekabaara boko 93 nan ni 98nan kono cogo min na ko: bamananya te ko lankolon ye.

Nin y'a taabolo do ye.

Laturu ye jine sigi seegin ani mogosigi seegin ye

Laturu dacogo

Kunkotigi nana ni haminan min ye n'a y'o dantige cemansa b'a ka cenba tige ka soro k'a majamu a ko fe, a b'a ci nin cogo in na.

A b'a bolonkoni bee la jamanjan da duguma buguri kan ka bonuman fe ka taa kinin fe siñe naani. Dansigite a tomi haké la bawo o ye kufeko ye.

A be min ye folo, o de file nin ye:

O ko fe, a b'a tige nin cogo in na, ka bo kinin fe ka taa numan fe. Tuma bee la, a be tomi fila bila a kinin fe, ka sabanan tige.

N'a bora damine la, tomi kelen be panka kelentige i n'a fo ja b'a jira cogo

min na. Sira min to tora tomi kelen ye a b'o sigi a kinin fe ni min fana to tora fila ye, a b'o sigi doja konofo siñe naani ka dafa.

O be ben cenden kelen ma. Segin be ke ja folo in kan siñe naani. K'a bee kelen kelen tige i n'a fo 2 nan in kera cogo min na.

A be min d'i ma, o file nin ye.

N'i ye cenba naani min soro, i b'o sigi nogon kerefe nin cogo in na ka bo kinin fe ka taa numan fe. O de y'a ba ye.

Ni ba naani in soro la, a be wolo den werew la cogo min na ka bo kinin fe ka taa numan fe ani ka bo san fe ka jigin duguma olu bëna bo Jekabaara boko were la.

Siyaka Jakite
Buguni

Sugokanw

Waati saba de be sugo la.
n'i sugora su damine na, o be don-janko de fo.

n'i sugora su cemance la, o be santan ko de fo.

n'i sugora su laban na, o ko ka telin.
Sugokanw koro

- n'i sugora misi la, o ye garisegé ye;
- n'i sugora fali la, o ye dusukasi ye;
- n'i sugora ko wulu b'ikò, o ye juguya ye;
- n'i sugora wulu caman na ten, o be sijantigya fo;
- n'i sugora k'i donna jikeneba la, o ye garisegé ye;
- n'i sugora jegé nugun la, o ye den ceman ye;
- n'i sugora jegé farama la, o ye denmuso ye;
- n'i sugora miniyan na, o ye togotigi bangeli kibaruya ye;
- n'i sugora ngorongo la, o be den farinman ko fo;
- n'i sugora k'i y'i sugune ke misiri muradu kan, i be den soro min be ke

alimami ye;
 - n'i sugora misiri walakalaw la, o be alimami ka bana fo;
 - n'i sugora ko misiri binna, o ye alimami ka saya ye;
 - n'i sugora dimogøla, i be dunan soro;
 - n'i sugora mogø jeman na, i haminanko be' nøgoya;

- n'i sugora ko den walima bagan kumana, a ye min fo, o be ke;
 - ni su ye min fo i ye sugo la, o ko be ke;
 - n'i sugora su donbali la, i be si jan soro;
 - n'i sugora su donnen na, o saya be ke;

- n'i sugora su la mogø bolo, o be musokurafuru fo;
 - n'i sugora doolo la, i be den walima nafolo soro.

Siyaka Jakite, Buguni MAKOCI
balikukalankuntigi

An ka finisøne don barika la

Anka taama senfe Kucala MAKOCI ni Fana MAKOCI cikemaraw kono, an ni nemaa fila kumana. A kuma fanba tun be' koorikogeløyaw dekan MAKOCI kono. Kerènkerènnenna la salon, 1992/1993 baarasan kono. An ni nemaa fila minnu kumana, olu ye Samba Kulibali ye, n'o ye Kucala MAKOCI baaraboloda nemaa ye, ani Mamadu Yusufu Sise, Fana MAKOCI baaraboloda nemaa. I n'a fo an b'a fo an ka bamanankan duman in na cogomin, mogøb'lito benbenden ninini sira kan, k'ibolo labønsabandønøfø. An ka masalaw kono, an da sera fen caman were ma cikølaw ka yiriwa sabatili siratege la. Olu ye bolofesønøfønøye, minnu seneni b'a to cikøla ka koori soro b'a nafa. O bolofesønøfønøla, fini ni nsøre joyørø ka bon haali. Fen min ye geløya sørølenw ye salon kooriko la, o ye kelen ye MAKOCI mara bee kono.

- A foløye sannifeere daminebaliya

joona ye ka d'a kan cikølawma koordi MAKOCI ma joona.

- A filanan ye koori danmatemøn sørøli ye min kera sababu ye ka koori sannifeere kuntaa lase fo samijnødonda ma.

- A sabanan, o ye koori kaliteko ye ka d'a kan ni koori mæenna foro kono walima cikøla bolo yøro were, a be se ka nøgo, k'a ne tøje.

Fen min ye 1992/1993 baarasan ani 1993/1994 baarasandan farasiraw ye ka bo' nøgonna, an kumajøgonw ka fo la, olu ka ca.

A foløye baara daminewaati ye. Salonta ma daminejoona. Ninanta o daminejoona. Salon ta kebaliya joona o dara senekølaw ka lajini døw dekanukoku utøse ka koordi kasa sørø minnuma nønabo. O de kanma, salon an ye kalo kelen mumø ke ka sørø baara ma se ka damine. Ninan dun, an ni cikølaw ye sigi-ka-fo caman ke minnu senfe an ve fen caman fo' nøgon

ye, ka ben ko la. O kanma baara damineña atuma na ninan (oye Sanba Kulibali kan ye).

- Fen were min ye salon kooriko ani ninan koorikofurancøye, oye koorihake santa ye. Salon koorimin sørøla Kucala cikemara kono, o cayara fo k'a danmatemøn. Kabi Kucala MAKOCI cikemara sigira sen kan, o nøgon koorihake tun ma deli ka soro. Ninan koorihake sørøta dun bolodara MAKOCI ni cikølaw fe ka ben an ka kooribaara dabaliyawka baarasehake ma.

- Fen min ye baara taasira yøre ye, yelema donna o fana na min b'a to cikøla be' soro ke' nøgoya la ka sørø fen ma tøje fan fila si kun; bi-bin in na, nøgøyaba min donna kow la n'o be foli bø, o de y'a donna børe-børe ye MAKOCI ni cikølaw bee fe k'olu de ye nøgon fale ani nøgon gese ye. K'u te se ka taa ka nøgon to cogo si la. Tøje don, jeñøgønya o jeñøgønya, nøgonfaamuyabaliya waatinin be na. O te kojugu ye n'a y'a soro obena ni je lasinsinni ye ka dà ben-kola kan sigika-føw kono. O de dun kera MAKOCI n'a ka cikølaw ta ye. An bee lajelen dun be dugawu de ke' Ala k'o lasinsin ka masøø koori de y'an ka jamana ka kø-fø-nafolø ladonta sørøfen labanbannen ye. Taji t'anw fe yan awa halisanu min b'an bolo o labaarali ma lasabati haali folø. O hukumu yøre de kono a jateminenø ka barika ka kan ka don koori jukøø-dondon-senefønøla. O b'a to cikøla b'a ka musaka misønw bee nønabo ka soro a m'a ka koori soro røtøje. O senefønø be' se k'a

Fini ye senefønø ye min b'a tigi nafa ka soro a m'a segen kosebe

ka baloko fana nōgōya haali. O senefenw la, fini ni nsere be kofo kosebe; fini ye senefen ye min cikeli ka nōgon. A be ben dugukolo bee ma aw'a makoba te nōgōko la. Ale be ns dugukolo bee kan. Aw'a sewaati b'a soro suman tow ma se folo. Baloko siratege la, fini ye senefen barikama ye min kafisa kosebe ; Ale de kafisa furudimitow ma kosebe ka d'a cogoya yere kan. Nafoloko, siratege la, fini ye cikela ka soroften numan ye. Ale kilo kelen songo b'a ta dōrōme 30 la ka se fo dōrōme 40 ma. O b'a jira k'a kilo-keme-bore songo be se ka dōrōme 4000 lase cikela ma. Fini dun ye senefen ye ladonni kerekerennen kun te minna. O bee temennen ko, nafaba werew be finisene na, minnu file:

- Foro nōgōdon:
- Dugukolonon kubenni
- Bagandumuniko (a kalaw)

Nin fen o fen telen file nin ye, o kelen-kelen bee be fini seneeni kun bo. Joyoroba were b'a la min ye damafalenniko ye. A b'a to cikela b'a ka dumuni sicaya. Osiratege la, mogo si te foye kofo maa ye. Kuma te n'a ladilanbaga numan y'a tobi. An be se ka min faamuya finisene kunkankola o de ye nin ye. Jigi kafisa fa ye. Nka jiginin-kelentigi: fana ni bōne ce ka surundé. An k'an jigi caya ni senefen barikamaw seneeni ye. O b'a to dije kōrisuguw gelya tēna lakodon an fe kosebe.

Fini be dakun min na, nsere sene fana b'o dakun kelen na. O fana ye senefen ye min n'a ka soro waati be nōgon na. A te gala aw'a songo b'a musakabeet dakun foka nafa belebele lase a senebaga ma. Nserebara kelen sansongo b'a ta dōrōme 15 la ka se dōrōme 40 ma (a bōyōrō la). Ni'i dun sera ka se n'a ye jamana dugubaw kōndun. Aa, soro de be sigiyoromako caman ke!

Baloko siratege la, joyoroba be nsere la. Ale be jate sukaromadumuniw fe. O b'a joyorō jira adamaden ka kenyako la. Nsere fana seneeni be dugukolo nōgōdon. Awa a te cikela

Senefenw sicayali te dōwēre ye soro da hake lawarali ko cikela bolo !

degun senefen tow si cikela la u waati la. An k'a laje ka jatenin bo:

An ka misali ta cikela nana do kan an be min togō ke Dusutigi ye. Sannifeere selen, Dusutigi kelen ye koori kalite folo toni 2 feere MAKOCI ma. O y'a soro fini kilo keme-bore fila jolen b'a ka sotafanin fe feerelikanma. Aka nsereforonin fana kōnō ka se ka nsereeden 120 soro (fitiinin ni kubabaw nagaminen). A be minnu bakurunba boda ke nsereeden dōrōme 20-20 ye.

Awa an ka Dusutigi ka san kelen soro jateminé.

Kōlosili: Jate be ta koori kilo kelen dōrōme 17 kan, n'o ye salon kalite folo sanda ye.

Dusutigi ka koori soro

Kilo 2000 x d. 17 = dōrōme 34000

Dusutigi ka fini songo

Kilo 200 x d. 30 = dōrōme 6000

Dusutigi ka nsere songo

Nsereeden 120 x d. 20 = dōrōme 2400

Dusutigi ka san soro kuuru

koori : d... 34 000

fini: d... 6 000

nsere : d 2 400

O be ben dōrōme : 42 400

Kōlosili: N'aw y'a jateminé ke, aw b'a kōlosi k'an y'an tugu ka jate da nōgonw de ta Dusutigi togō la. O kun ye walasa aw k'a faamu. Nōnté nsere foro kelen ladonnen kojuman nsereeden hake, aw b'o dōn. N'o siga b'aw la, aw be se ka Blakaw walima Marakakungokaw nininka! Tari kelen

soro fini na, aw b'o fana dōn kuma te tari kelen soro ma koori la.

An ka bamanankan duman in de la, a be fo an bara yan kabi lawale la ko : "fēn-kelentigi te se ka waso fenntantigi la, ka d'a kan ni kelen o bor'ibolo don min walima n'a nagasira i bolo don min, i be taa fenntantigiw ka sere ro". Fen barikama bee mako be jukōrōdondonfēn la walasa k'a tigi nafa. O de kanma an be wele bila cikelaw ma u k'u ka senefenw sicaya. O de b'a to koorisene b'u nafa haali.

In'a foawy'a kalan Jekabaara boko kosa kōnō cogo min, an kumana aw ye Dibesene kan San MAKOCI cikemara kōnō. Bōsen werew kōnō, an bēna kuma aw ye jiriforow kan minnu joyorō ka bon haali Sikaso MAKOCI cikemara ani Wasolon maraw kōnō. O bee kun de ye walasa ka cikelaw bilasira kojuman min b'a to u wōssi ji tēna ke sanjikōrōfen gansan ye ka dā nedōnbaliya kan. I n'a fo dōnnikelaba dōy'a fo cogo minna "dinebalodanma t'a kun bo. Balocogo numan de nininen don. Balocogo numan dun banbannen don feerew de kan minnu b'a to soroften barikama be lakana ni bolokorōsorōfenw ye!".

An be kuma kuncé yan n'an karamogo Platon ka masalabolo in ye, foli ni walenumandon kelen ko ka nesin Sanba Kulibali ma, ka bo Kucala ani Mamadu Yusufu Sise, ka bo Fana. K'an ben boke were !

Tumani Yalam Sidibe

Sangaciseben

Tizana san kalo 11 nan tile 2 1993 san

Ne Yakuba Jara nisongoyalen ni n dusukun töörolen bë bataki in ci Kibaru ni Jekabaara baarakelaw bës ma ka n ka nisongoya jira u la Tizana A.V. baarakela bës tögo la, ka da anw baarakeloggon Burama Kone ka fatuli kan. "Na duman te men daga la". Burama Kone tagara tijë so ka muso kelen ni denkenin kelen to a kõ. A faatura k'a si to san 32 la. Bës n'i nakan. Bës n'i taakan. Saratika gelen. Döw ta ka jan. Döw ta ka surun, nka bës de bë dubabu ke i ta ka se k'i soro sira juman kan. Si jan te mogo si don alijine kõo, si surun te mogo si don jahanama kõo fana; dijë te to so ye, n'o te kira jumanw (ni kisi ni neeman b'olu ye) o si tun te sa. Anw ka Ala taanu ka da dusukasi in kan. Jõn de tun ye Burama Kone ye? Burama tun ye Tizana A.V. kininsen de ye. Denmisenninw ka niwakiniji dila tun don Fana. 1992/1993 san Yakuba Jara min ye A.V. sebenninkela ye, o ye Burama waleñumandõn; ka Burama ke balikukaramogo ye. Nka taratadon, okutoburukalotile 26, 1993 san, lansara ni fitiri ce kulekan bora sobala ka jigi doronbala. Ko Burama tagara tijëso. Ko Burama kera fure ye, subahalayio ka dögö Ala bolo an'a nogon na caman. Nenamaw ma fen ke Ala ye, furew ma fen ke Ala la, don janya o janyan a sebali te. Saya te faantandon, saya te mögoba dö. Abe munumunu bës kunna. Fosi te silameya bo. Burama tun ye silame ye. Fositelimaniya bo. Burama tun ye mögolimaniyalen ye. Fosite jumanya bo. Burama Kone tun ka nin. Burama Kone tun ye laadiri ye, a tun b'a majigi bës ye. Burama tun te se nengoya ni hasidiya la. Burama tun bë bës fe, bës fana tun b'a fe. O de koson bës be dugaw caman k'a ye.

Wasalahu, an k'an sinsin Ala tögo kan.

Rahamanî, dijë neema nogolen tigidon
raheemi, lahara neema kerenkeren-nen tigidon.
Ala ka lahara bulonba da neemalen dayelen Burama ye.
Ala ka dayoro juman di Burama ma alijine kõo. Ala ka yafa k'a ma, Ala ka dayoro sumaya. Ala k'a fara lahara jõn kunandiw kan.
Burama desera si min na Ala ko' di a denkenin ma, n'o ye Kalidu Kone ye. A y'anw kon kitii min na, Ala ka o nogoya a bolo. Ani anw bë taga je min na Ala ka o nogoya an w bës bolo. Ala kana Burama nimisa fewu. Burama i kunnawololen taari' da, i sara ka soro jma malo. I sara denmisenna la. San 32 i ye cekoroba baaraw ke Tizana A.V. baarakelaw bës tögo la. I ka yafa anw yere ma. Anw yafara i ma. Ne Yakuba Jara be wele bila jamana balikukaramogo bës ma u ka dugawu ke Burama Kone n'a nogon bës ye. Amiina.
Anw ka foli ni barikada Kangoni Z.A.E.R. sekeretériw bës ye. Bawo olu nana u ka nisongoya jira anw na

sibiridon novanburukalo tile 6, 1993 san. Beleko sekteri kuntigi yere tun be kene kan sarakatubo don.
Ni bataki bora Yakuba Jara yoro, n'o ye Tizana A.V. sebenninkela ye.

Ka bë jekabaara yoro

Anw Jekabaara sebenbagaw fana b'an ka nisongoya da Yakuba Jara ni Tizanakaw bës ta kan ka nesin Burama Kone somogow ma. Saya de ye adamaden kelen-kelen bës dakan bererebëre ye. Maa kelen si te taa k'a to. O kanma adamaden ka kan ka baara ke min b'a tögo juman to a ko a jenogon hakili la. Burama Kone dun y'o ke a ka dugu kõo an'a ka sigida kõo. San 32 bë se ka fisaya ni san 302 ye ka da a labaara cogo kan. Dijë maa togobolenba si ma si jan soro. An kuntigi Mahamadu danna sihake 65 dema, Mariyama denke Isa danna sihake 33 ma. Nka bi, dijë yoro bës, waati bës, olutogobës f'dugukolo kan. O kanma si jan ma fo, si surun ma fo, nka sihake labaaracogo de fo. Ala ka yafa taabaa ma.

Jekabaara sebenekulu

Kalanko kibaruya fana MAKOCI kõo

An balima balikunkalandenw an bë aw ladõnni ko kalan do kera Fana MAKOCI kalansokõo ka ta feburuyekalo tile 13 la ka taa bila 16 la. Kalan in tun nesinnen don kalanden jolenw kunnafoni ma sebenni sariyaw la. N'u b'a fe ka sebenni ke ,nin be boli maanaw, taalenw, poyi, ntentenw anileterew sebencogo juman kan, bawo a yera ko kalanden jolenw be se ka sebenni ke ka sorouma a sariyaw

labato. Kalanden jolenw ani balikukalankuntigi de jera ka kalan in ketile naanikõo. Kalanden in karamogoya tun be Yusufu Jime Sidibe bolo, n'o ye Kucala MAKOCI kalanfa filanan ye. Kalanden in kera bonya ni karama kõo. U ye foli di nogon ma yanni u ka fara nogonna. Ala k'an ben a nogon were ma. Aw ni ce.

Dotege Sakö
Jekabaara nénabobaga
Fana MAKOCI - Fana

Sirasene lahala Mali kono

(Tigeda filanan)

Jekabaara boko kosa kono an kumana siramugu kan keréñkerenneya la. Nk'o sèben kelen kono, an y'a dantige aw ye ko boko nata wèrè, k'an da bëna se sira suguya filanan ma, n'o y'a sisi samanta ye. O lahidu de latiimeyoro file.

Sannian k'anda don kuma na, a ka kan an ka njogon nininka ko do kan. Yali jamanaden ka kenye de kafisa wa walima jamana ka nafolotigiya jamanadenw banabaatow ko kan? Kunba de be nininkali in na ka da an barokènjogon do ka kuma kan. Ale ka fia, bi bi in na, sikarati dilan-dabalida (SONATAM) joyoro dogolen te maa si la Mali jamana ka soro la. Okanma, a man kan sikarati ka mangoya! A ka kan o tigilamogow k'a don ko Mali be jamana hakéninwde sere röbi, sikarati mankutu be ganse minnu kono arajow ni telewizionwani farikolojenajeyorow la. Odabilara dijé jamana fanba kono ka da kasara kan min be lase adamaden ma, sikarati fe, kenye ni soro nagasili kunkan. O faranfasiya dilen ko; an be temen ni baro ye. Mun be sikarati ni siramugu ce?

O furance te bëre ye, nk'a fitiinin min be yen o kolo ka girin haali. Siramugu ni sikarati be yeminfen ye. Awa sègè de be ke k'u bëe dilan walasa u be adamaden nèn kalaya (o min y'a diyayoro ye!). Fen min b'u ce, o de ye ko siramugu be dilan an yere fe ka soro a ma temen sira wèrè si fe. Sikaratidun sirabulu be lamin ni bagaji de ye folo, k'a magaya, ka soro k'a latemendabalida negekurunwni njogon ce walasa k'a tige-tige; k'a moçsi; k'a rodonnjogonna anik'a lasiripapiye kono. o temensira kelen-kelen be fe, furaji be k'a la, ka da sikarati cogoya yere kan (je cogoya). O de kanma, sikaratiw diya te kelen ye nèn kan. "Golobasi" ka girin. O de kanma o be wele ko "ce fangamaw ka "minfew".

"Liberte" ka basi, o de kanma o be wele ko "falibo" (a dilanbagaw n'a minbagaw ka haketo). N'an ye kolosili mine nin bëe kan, sikarati dilancogo la, an b'a ye ko nafa fosi te se ka soro a la bonge ko a minbaa bolo.

Sikaratini adamaden kònominenw, k'a ta bije na ka se dusukun ma ani kunankunan fo ka se fogonfogon ni joli ani fijé temensira tow bee ma, sikarati be ninnu bee ronggo doonindooñin walima yoronin kelen ka da adamaden ka sikarati minta hake kan tile kono. Fen min ye finfinbana ye, o baju belebelew ro belebele ye sikarati ye. Sisanbana lajuguyalan don awa dusukunnabanaw jubaju doñana don.

Sikarati nafaw

Sirabasenewaw be warisoro ka ben u ka sira kalite ma. A be san duuru bo bi, "SONATAM" (sikarati dilan dabalida) ye sokuraninkaw ladiya ni ji samannmasinba nili y'u la sirabasene dakun na. Tijé don, wari be sirasene na a senebaaw bolo. Yelekebugu; Sòkurani, Danga, keñege fo Banankoro, sano san, sefawarimiliyon kemè yirika de be tila o duguw ni dugu werew ce sirasene kanma. Nka yali jiriw be se ka fuga latunu wa ? Bi bi in na, togoda fara duguba kan, sikaratiminna be ka caya ka t'a fe ka soro dan kelen te ka soro banafuraw

songo la. Olu be ka caya ka t'a fe. O kanma sayabana ni lagosibana be ka caya haali ni temenkanbanaw ye. N'i dun y'a jatemine sumayabana kofe, sikaratiminbanaw de ka adamaden silatununi barika ka bon kosebe bi haali. A ka c'a la, saya ganseli caman b'a fo sisan ko : " karisa faatura k'a si to san 20..., 40; k'a sababu ke bana kuntaala surun ye." N'i dun y'a jatemine, o banakuntaala surun caman ye dusukunnabana walima bijendimi walima fogonfogon dimi de ye. Yali wariba min be don sirasenewaw kun sirasene dakun na, o njogon ba yirika te bo an kelen-klen bee kun sikarati ka kasaraw la wa?

Sikarati n'an ka nafolo

Kumayoro jan t'o la. An b'a nini aw fe aw ka katimu in laje sikaratiw pake kelen-kelen songola bi. (Awye katimu la je sikarati songo kan duguma).

Kolosili

1° : An da sera sikaratiw de ma minnu be min Mali kono kosebe. Nontë sikarati dowerè yere be yen min pake kelen songo ye d. 300 ye. O ye joli ye kalo kelen kono? (o sikarati ye lamerikenw ka boyari de ye).

2nan : An ye kalo bejate tile 30 de la. San kalo 12 dun kono, kalo 7 be yen minnu ye tile 31 ye. (Kalo 1, 3n,

Sikarati suguya	A hake kelen songo	Pake hake minta tile kono	O musaka kalo kono
Liberte	d. 35	1	d. 1050
Golowasi	d. 50	1	d. 1500
Maliboro	d. 120	1	d. 3600
Liberte sisi sensennen	d. 50	1	d. 1500
Dinili	d. 140	1	d. 4200
Karaweni	d. 100	1	d. 3000
Kilarimon	d. 50	1	d. 1500

5n, 7n, 8n, 10n 12n)

3nan : Misali la, n'i ye sikarati da nogon ta, Liberte gansan (sisi sensenbali), o musaka be ben nin de ma san kono:

1050 x kalo 12 = d. 12600

An k'o danma sanga an ka soroma.

1° : Koorisene na min be koori kalite folo toni kelen feere:

kilo kelen d. 26 x 100 = 26 000

O ni sikarati da nogon furance : d. 26 000 - d. 12 600 = d. 13 400

Baarakela min ka kalosara ye d. 5000 yekalola (oye Malisara furance da ye)

d. 5000 x kalo 12 = d. 60 000.

O ni sikarati da nogon furance : d. 60 000 - d. 12600 = d. 47 400

An kelen-kelen bee be se ka jate nin bo walasa k'a don an b'an ka sorowari hake joli ronogo yersetine sisi gansan na san kono, n'a y'a soran ye sikarati walima tabadaga minna ye. N'a y'a soran dun t'a si kanubaa ye, a b'u to ko goya an ye ka t'a fe.

Munna sikaratiminna be ka caya?

Nemada nogonma de ye sikaratiminna ka sikaratimin baju ye.

Burama Kone ka fola, ka bo Keleya mara la, ale ye sikaratimin darmine a ka Kodowaritaa de senfe 1974 sanna. yen, ale ni a tonogon baaraden saba de tun be nogon kan. Ale kelenpe de tun be siramugu min. O to fila bee tun ka minta ye sikarati ye. Ale fana ye siramugu kokorodonne damine ni sikarati ye (Kameliya) fo ka laban ka na siramugu bila pewu ka to sikarati ma. Kameliyate sorosisan.odekanma a y'o fana nonabila ni Liberte gansan ye. Yali ka siramugu falen sikarati la, o t'i bolen ye i fagawara bolo k'i lase i fagasa ma wa? Sonsoritaara, sonsori nana, a bee ye wulu ye!

Namori Kante, ka fo la, ale y'a ka sikaratimin darmine musoninide senfe. A bo tan-tanni tun don Bamako. Masirifini numanw sannen ko a fe, a ye sikarati "Gazeli" pake-tan-pake kelen san ka taa n'o ye. N'a tun be taa a jarabi fe baro la, a be pake kelen ta.

A b'a ka sikarati min a muso nena. Okera here y'a bolo barisa, bi-bi in na muso o denbatigiyalen b'a bara. Nka Namori Kante be Liberte demin sisan. At'a don o be sorom min bo a kun. Ayere m'a nini don si da kelen k'o don. Waraba doqbaa de dun be siran a ne de! Nantene ye gadonmuso ye Welesebugu kubeda la. Ale ka fo la, ale t'a ce jalaki sikaratimin na ka d'a kan "mogo kelen fagafne te yen awa mogo kelen balofen te yen fana !

Kamanaganko

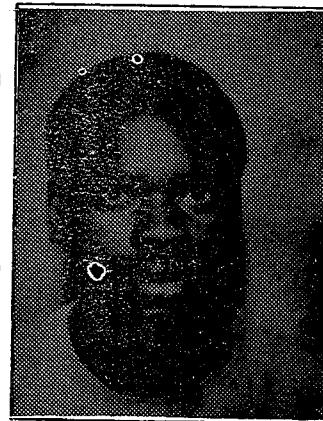
Bi-bi in na dosen kura min donna sikaratimin na an ka jamana kono, oy'an balimamusow de fana sendonni y'a la. O kelen-kelen tun be ye

dugubaw kono folo. Nka sisan, a danmadowb'anka togodawfana kono. A ka kan an ka wuli k'an jo k'o dan sira la barisa "Je bennen don saga la ni ba ye de". An ka ko da nogonma dabila. N'o kera an be dijenatige ke ka ne ka masoro diya were te dijenatigela keneya ko yeredon ani yere-danbedon ko.

Nin baara kera Jekabaara sebennekulu fe ka nesin Jekabaara kalanbagaw ma.

Masala bolo Senekela ... Taasi

Maa t'i ban i yere la
Maa t'i ban i dabolo la
Maa tetaga k'idakandan
Ne togo senekela
Ne dabolo ye sen...
Senekela, cikela,
dabanana
Dine ntuloma folo
minetbaa
Bunihadama ni daamu
mansa
Su hamibaa ji la
Tile hamibaa finge na
Badabada hadada Saraka bobaa
I ni segen
I ni tooro
I ni munun
Ni dabolo te neni na ku bugo ko,
A fo ne na suma ?
Un ! Disongon
Ngolo kera kunu tontigi ka disongon
ye,
Baba komandan y'a togo da: nisongo
Daba denke m'a ni tulon je
Jigikanfin m'a ni musalah je
A foroba fora an be sa i nofe yen
Foroba Umuru ye doonin bo a la,
Nka belebele be ko.
E! Jahadi-wari jaasi - "dewaliyason".

Den bor'a ba ko la ka bin
Fura sorola, nka ba be
hami na

Baarakeden Dukure ko :
fura duman b'ale fe
Nk'a soran man di
Taasiden Zarawana ko
fen te limaniya ko,
Ni den sara, ba be dower
wolo.

Julake Ture ko : furajago
man jugu, nka

Jago n yere kan, a donbaliya don.
Senekela n be

E ye mun fo ?
E ye mun ke ? Jocoro ko
Ni dabolo te neni na ku bugo ko, a
bugoyoro
Kana ben sumuni ma de !
Nka n'ye hake meenneny, atagara
sunsunbere tige.
Wari jaasi, dewaliyason,
nagasilicogo!

Tonton Dani
Arajo Jamana Kucala
ani Abidini Kida

Nedan kura!

Karidon 1994 san, marisikalo tile Mali ntolatanton Ñanan ni Esitadi cedenw ye laada juguba wuli ka bo ntolatan kanubagaw da la. O laada jugu tun te doweré ye, dugumasara cell kó an ka tonw fe farafinna farikolojenaje kéné kan, tulon kun folo yere la.

Ei-biin na, a bë se ka fok'o jalajimin ninenama ma ke Malidenw fe, k'o sababu ke tén kofolen ninnu cedenw ka cesiri ye "fadenya" kéné kan.

Esitadi ni Saralon ntolatanton "Esiti Endi" ye ñogon dëre farafinna tonjanawka kupuba nebila ntolatanw kadara kono an ka ntolatan kénéba kan. Kulukoro ntolatanton Ñanan cedenw ni Gabon jamana ntolatanton "Delta" fana tun be ñogon na farafinna ntolatanko cakeda (CAF) ka kupu dalen nebila ntolatanw kadara kono.

Koba fila karidon kelen!

Filaninbin kuru 1 ni 1 kelen ko u fe yan, Kulukorontolatanton Ñanan taara sebagaya ntarakika bo "Delta" ne kan Gabon jamana kono. N'o tun ma waleya, ntolatan kanubaga si tun te se k'o miiri, ka da sababu gelen fila kan.

Folo: nin tun ye Ñanan seko folo ye farafinna kéné kan nenaje hukumu kono, kun filanen bë tali ke an ka ntaalen koro do la min ko: "n'i ma min ke cew la i ka so, n'itaar'u k'a so, kan'i

jigi da o kan".

Hakillajigin siratige la: Ñanan ni "Delta" ka ñogonkunben folo kuncera kuru kelen ni kelen kan an fe yan. Bamananw ko ko su te ko mogo n'i dongo ce. Nin don in, Ñanan cedenw wulila ni barika ye "Delta" cedenw kanma, ka fere fan bee k'u sennu ye. Wuliko folo sanga 22 nan be n'i cooko tuma min, u ka ceden Dramani Danbele ye ntola kerun "Delta" ka jo kono. Wuliko folo kuncer'o kuru kelen kan. Gabon jamana ntolatanton "Delta" cedenw ka galabu keneya.

Wuliko filanan, Ñanan cedenw n'u ka barika koro wulila, Gabon jamana ntolatanton "Delta" cedenw fana 'yu bila u warawolo la ka d'a kan, Ñanan ka kuru kelen in donni patisakana dabora. Ntola tanna cogo bee la, fo ka ntolatan sanga 90 dafa, Ñanan ka kuru kelen ma se ka nonabila, wa a ma doweré soro ka far'a kan.

Fililajola ye sanga 12 fara waati kan, bawo ntola ye joli caman ke walasaka ceden bananen döwfurake. O sanga 12 surunyara banna tuma min, Ñanan ceden Danfaga ye ntola mine k'i kari "Delta" cedenw cero, ka nonkonkari ke ka kuru filanan don. Fililajola ye ñogonkunben file laban fiye. Ñanan kuru fila, "Delta" kuru fu.

Koba kera, san 30 yanni Ñinan ce, an ka ntolatanton tun dan ye yoro

min ye, Ñanan y'o kosagon. Boço folo ni kunkorota. Ñanan ka nin sanfesarace ye dabila Mali ntolatantonw ka dugumasara celaada la.

O don kelen, an yere fe yan, Esitadi ntolatanton ni Saralon jamana ntolatanton "Esiti Endi" tun be ñogon na. Farafinna tonjanawka kupu nebila ntolatanw kadara kono, min kun folo tanna Saralon jamana kono. Kunnafoni siratege la otankofolo, Esitadi cedenw y'u ñongiri saralonkaw ye kuru 2 ni O.

Nin don, Esitadi ntolatanton kanubagaw jigiya misenyalen detaara fere kan, bawo kuru 2 nonabilali te ko ñogon ye sanko ka do fara o kan Saralonkaw kun! A ñogonkunben ntolatan wuliko folo, Esitadi cedenw ntolatancogo ye do fara u kanubagaw ka jiginwaaro kan. Jawuli ni tipo-tipo barika bonya kojugu k'er'o sababu ye. Siñe caman Esitadi cedenw ye ntola janama caman kerun jokererefe. Wuliko folo sanga 44 nan na, Esitadi ntolatanton ceden do ye ntola jan do kerun Saralonkaw cero, bilisa nagaminba kera min senfe. Saralon ceden do ye ntola dasi n'a bolo ye jo lamini na, metere 18 kono. Fililajola ye penalitifiye. Esitadi ceden Suleyimani So y'o kerun ni feere ye Saralon jo kono.

Wuliko filanan, ntolatan duman kanubagaw ye ko bee ye f'u negela, ka d'a kan Saralonkaw ye ntolatan lagosili dulokiba don ka fara Esitadi cedenw ka yerejini walew kan.

Ntolatan to bee ronogora. Walasa k'u ka se matarafa (tanko folo kuru 2 donna Saralon); Esiti Endi ntolatanton cedenw y'u ta ke ntola keruni ye fere fan bee fe. N'o ma mako ne yoro min, ubutige k'u fili duguma halin'i Esitadi ceden ma s'u ma.

Wuliko filanan totolen komidamado yetumamin, Esitadi ceden Mahamadu sise ye ntola kerunnen do comi n'a kunkolo ye k'o fili Saralonkaw kun. Walasa ka Saralon ntolatanton "Esiti Endi" ni Esitadi ntolatanton fara ka bo ñogonna, ta-ka-kunun ntolatan kera

penaliti ye. O senfe, Esitadi cedenw y'u ka penaliti 4 don, Saralon cedenw ka donta danna penaliti 2 pe de ma, a to saba la Esitadi jo kolosila Usmane Farota ye kelen mine.

Kulukoro ntolatanton Nanan ni Esitadi ntolatanton ka nin sanfesara

ce ye dan kari laada-juguba la mintun kelen be k'an ka ntolatan kanubagaw bee galabu kari. Senkoroma dondonni siratege la karidon nanaya ka kan ka ke nedan kura ye Malidenw bolo ntolatan kadara kono, nedan kura min ka kaa ka waleya ni bolodijogonma

ye demen sirafe walasa an ka farikolonenaje ka na nongiri habada a ka nin sannayelen kofe. K'o sababu bo fadenya lankolon na an yere danma ni hogon ce.

Bakari Sangare

SEKO NI DOKKO KENE

POYIW

A'ni baara

A' ni ce senekelaw !
A' ni ce senekela demebagaw !
Aw ni baara,
Aw ni segen
A' minnu b'aw yere nafa,
Ka mogo were bo a no ma.
A minnu wulila k'aw cesiri,
Dugukolonon kumbenni na.
k'a don ko bana kun ben kafisa
bana furake ye.
ka gabakuru siraw dilan,
ka baganiw turu,
ka jiriw turu.
ka tobili ke gakuru janaw kan
Dogo jennita ka dogoya
walasa bi,
senekela ka to here la!
sini senekela ka daamu !
Siglenw ka wuli,
Bolitumadon ka fisa
Nsen kadi ye.
E n'an ko !
E min ko dugukolonon te se ka kun
be
Musa Kone balikukalan karamogo
Kolonina, Kucala kafo

An ka sini nesigi

A ye wuli ce ni muso !
A ye wuli denmisen ni maakoro !
Sini nesigi te taa baara ko,
Sini nesigi te taa kalan ko.
Bee k'i jenniyoro fin,
Bee k'i seko ke
senekelaw k'u cesiri !
Baganmaralaw ka wuli !
Monnikelaw kana jine !
jagokelaw kana sigi !
Faamabaarakelaw k'u coni !
An k'an fangan ke kelen ye,
Bolokonni kelen te belekise ta.
An ka fadenya baara numari na
Jamana danbe ka to a non na
Geleya ni segen ka ke
Maana ye sini
Sike !

Musa Kone Balikukalan
karamogo
Kolonina Kucala kafo

Faantanya n'a fura

Faantan ni mone
Faantan ni jani
Faantan ni dimi
Teri te fantan na
Fantan yere te teri fe
Fantan ka kuma te mine
Fantan ta ye fali foro ye
Wa n'o jenicogo jana a t'o soro !
N teri fantanke, kana dusu
Kana dimi
I hakili latige
I jija baara fe
Ala b'i ninanen son
I miiri, maa ni fen mana
Wa maa ni fen te taa
Ala kan'an sa faantanya la
Aw ni ce!

Dotege Sako

Jekabaara jenabobaga
Fana MAKOCI - Fana

K'a da bataki sorotaw caya kan, an ma
se ka Wasolon kisa toani Nanimakenin
ka maana lase aw ma boko in kono. Aw
ben a olu sojo boko nata kono ka fara
farafinna jamanaw ka ntolatan kupuba

tanni kunnafoni kan min kera Tinizi
faaba kono kalo 3 nan. K'an ben !

Jekabaara sebennekulu

Dijne n'a taabolow

(Jemukan filanan)

Peresidan Alfa Umar Konare Mali jamakulu b'i ko.

N ka kosafetaama senfè MAKOCI maraw kono, cèkòroba dò y'a ka kononafilikuma in fò n ye. Kuma in ye niayelehaali, nk'a y'a tofana n'k'a dòn ko an balima cikèlaw fana t'u kunfè jamana ka taajè politikiko la. A ko n ma ko: "n den, aw minnu ye kunnafoni laselaw ye, i k'a dòn ne ma fén kelen faamu dè. A file, Alfa sigira fanga la 1992 san kalo 6 n tile 8. K'a ta o don ma fo ka se Setigi jemaa filanan ka joyoro labiladon ma, bëe tun ko k'a ye jamanakuntigi kun salen ye. Bëe tun bëe mankanw ci ani ka buru ka fénw rotiñe. Hali u tun te lasiran sanko ka rogeren. Anw yere jininka de sa n'a y'a soro Alfa bëe se fanga in koro! O Alfa kelen de nan'a sèbe don hakilatige labasigili ma jamana kelen in kono. Ofana b'a fè ka k'a danmako ye. Maaw b'a fè k'a wele kofanga gelentigi! Oro sa kowgeleyara ka d'a kan mögö sit'a dòn Malidenw bëe fén min fè belen! N'i ma wuli, u b'a fo k'i kun salen. N'i wulira dun, u b'a fo k'i ka gëlen. Ama ke dòn jugu dòn goman yesa. N'a y'a soro nin de ye jemufanga ye, ka adamaden ka kewale bëe

lagosi, aa, an b'a fè ka nimisa körolen nöfe sa dë!".

Cèkòroba in ma foyi fo ni tijé te. A jinené ko kelen dörönpe de ko. O ye nin de ye: adamaden man'i ke cogo o cogo, i te taa ka jugu ka lagosili dan de. Cèkòroba ma min faamu o de fana yenin ye: Maa minnu bëe lagosili in na, olu t'a jelen fè. U b'a fè a bëe de ka rotiñe ka masoro Alfa sera yoro min, olu desere o sorolila. Okoson olu bolo, halinijamana kuuru bëe de bëe saraka, Alfa koni ka bofanga la, walasa kalata labalalen dò bëe ke. O dun jøgon ko jugu te dë. Yalian dabaa Ala bëe son ka Maliba in kalifa nin mögö miiriya suguyatigiw ma wa? N'o kera a fo jamana ténä dafiri? Nónë, hali bi Alfa ma ko kura fo dë. A ko de ko ka sariya labato jamana kono. A ko de ko maa si te se ka ke sariya sanfè jamana kono. Akodeko ka tijenikelawbo jenikelaw senkoro. Politikiton jumen bëe jamana in kono Alfa ma jenogonya jini min fè walasa je ka ke ka jamana in baara? U kelen-kelen bëe y'u madon ka soro k'u mabo o nö goni na i n'a fo wulu nagalilien bolito nana sogo kasa nöfe ka soro k'i ko di gajiri yelen a fè, a bëe min bisigi gosilibere ye! Gëleya jësiranya de y'u lataa, a fo hali ni Alfa te fanga la, an dalen b'a la ko ceba rökolon bëe se ka sigyoro soro anw ka fanga in na dë! An de bora cefarinw la. Otaamaseere y'an ka jamana jemaa fòlo Modibo Keyita ye. Anw bëe to o cefarin kelenw de ko, minnu te boli gëleya ne.

An hakili la, o dò ye Alfa ye dë. O kanma an b'a fo a ye ko: Alfa an b'i ko jamana in joli la!

Bi-bi in na, Maliden cèman n'a musoman bëe ka kan k'a dòn sa ko jamana in jowaati bërebëre de sera sa. An ka kan ka bo kufemögöw nöfe sa. Olute fén wëre nöfe n'u yerekun ka nafa soro te. Hali n'o ju bëe jamana yere dafirili de la. An ka tugu Alfa ko.

An ka tugu a ko ka d'a kan a ma kewale si ke fòlo a sigiwaati ni bi ce, min b'a to an be se ka dënkenye a ma ko a ni jemufanga te fan kelen fè. N'o tun kera, siga t'a la, an tun b'o fo dijne fan tan ni naani bëe kono. Anw Malidenw ka kankaka min to an hakili la, o de ye ko dijne jamanaw bëe la, Mali jamana de jøgon faantan jamana te. N'an fana ma kewale wëre soro benbaliya gansan kofu danma kunna o ye jalakiko ye. Benbaliya te so si jo. Ben te so si to yiriwabaliya la. Jøgonfaamu ye daamu ye. Kalataw (wotew) banna, politikiko waatiw temenna, fasobaara de waatitora. An k'a ke ka ne, n'o kera an be ne an yere ma. N'o kera an be neuman to a denw ne.

Alfa Umar Konare an b'i ko fo 1997 san. A ke ka ne, i n'a fo i y'a ke cogo min na ka b'i sigira fanga la. Anw ka Maliba ye kurun de ye min bëe tingitanga ji kan nka n'a ténä dafiri abada, ka ke juguw sago ye minnu te fén wëre nöfe u yere danma ka hëre ko.

Tumani Yalam Sidibe

JEKABAARA SEBENJEKULU

Laboli kuntigi
Salif Berte
Sebenjekulukuntigi
Tumani Yalam Sidibe
Sebenjekulu mögöw
Tumani Yalam Sidibe
Salif Berte
Bakari Sangare
Sebenyoro örödinatori la
Jamana gafe sebenyoro
Baarakejøgonw
MAKOCI, "OCED", "SNV"
Jensenyorow
MAKOCI, "ODIK", OTIWALE,
"ODIMO"
Labugunyoro
Kibaru
Bønøgonko haké
11 000